

Тема: Характерні риси населення,
типи розселення та урбанізація в
країнах Африки. Природно-
ресурсний потенціал та його
використання. Особливості
територіальної та галузевої
структури господарства країн
Африки.

Майже 50 років тому більшість держав континенту були колоніями могутніх європейських держав : Франції , Великої Британії , Бельгії , Португалії , Іспанії , Італії. Вони довгий час черпали з континенту золото, слонову кістку, цінну деревину, корисні копалини, рабів . Загарбали територію материка і розділили на колонії . Народи Африки тривалий час боролися проти загарбників . З 1960 р. африканські народи стали незалежними . Тільки чотири країни : ПАР , Єгипет , Ефіопія , Ліберія – не були колоніями . Нині на африканському континенті налічують 54 незалежні держави .

Колоніальні володіння європейських держав в Африці

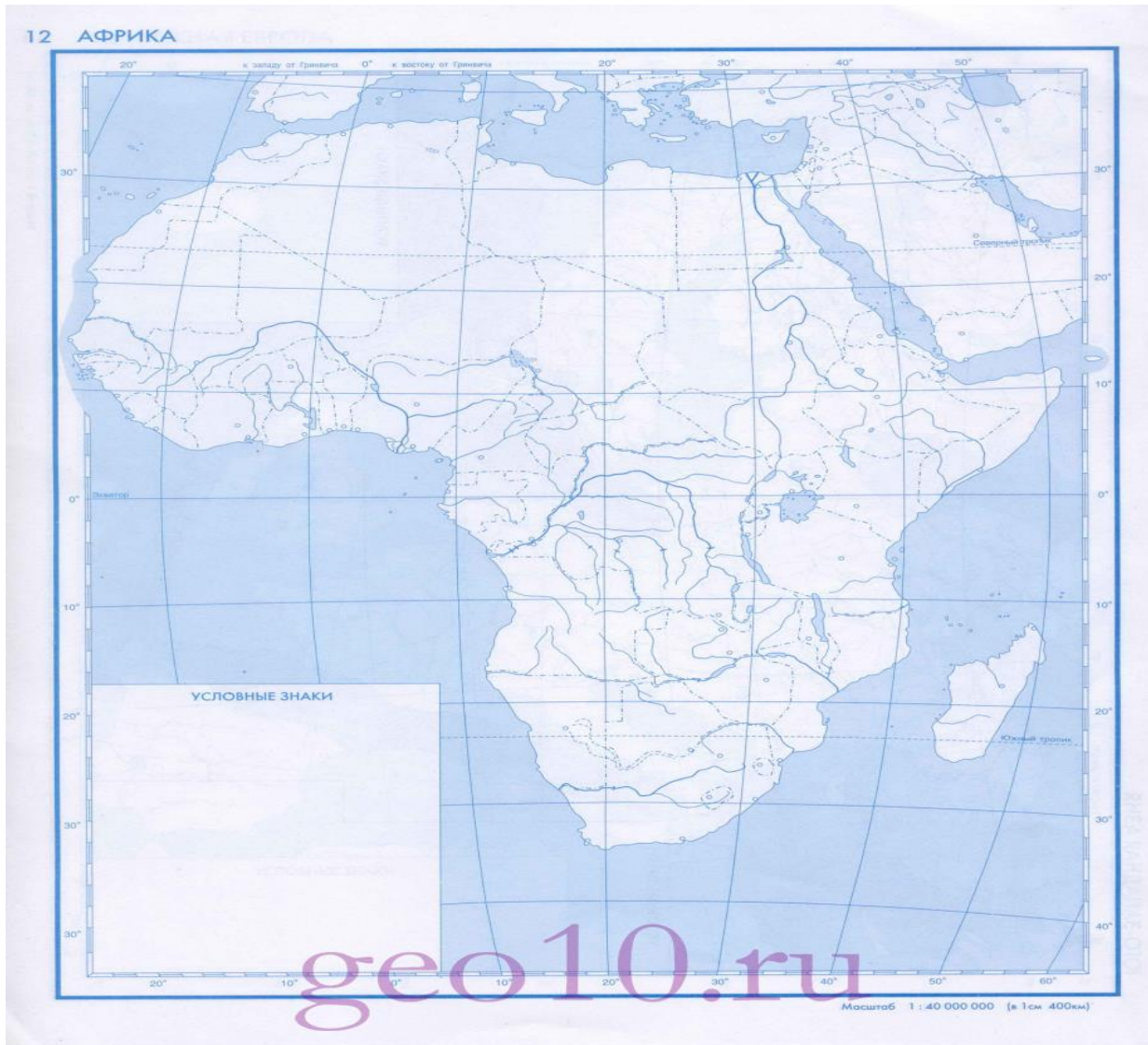

Завдання на повторення.

Нанесіть на контурну карту країни-колонії:

Франції - **Мадагаскар, Алжир, Туніс**; Португалії - **Мозамбік, Ангола, Ефіопія**; Італії - **Сомалі**;

Іспанії - **Марокко**.

Етнічний склад населення Африки

- Населення Африки відрізняється великою різноманітністю етнічного складу населення – тут налічується більше ніж 200 народностей , тому в регіоні переважають багатонаціональні держави . Найчисленіші народи – араби, банту , конго , йоруба , фульбе , сомалі , ібо , нілоти , шона , бушмени . У будь-якій з країн Африки живуть десятки різних народів і племен , усі вони мають свою мову , традиції , спосіб життя . Деякі з них вже склалися у великі нації , але більшість знаходиться ще на рівні народності , зберігаються і пережитки родоплемінного ладу . Спадщиною колоніальною системи є і те , що офіційним мовами більшості країн Африки залишаються : англійська , французька , португальська .

Найпоширеніші племена Африки

Більшу частину материка (на південь від Сахари) населяють представники екваторіальної (негроїдної) раси. В умовах палючого сонця їх шкіра набула темного кольору, що рятує її від опіків, а волосся стало курчавим. Народи і племена цієї раси мають значні відмінності у відтінку шкіри, зрості, рисах обличчя. Так, в екваторіальних лісах живуть **пігмеї** (у перекладі з грецької це слово означає розмір величиною з кулак). Це найменші люди нашої планети – середній зріст дорослого чоловіка становить лише 145 см. Натомість **масаї і тутсі** – найвищі народи Африки, їх зріст сягає 200 см.

Вони на диво стрункі і граційні. **Нілоті** – «люди Нілу», що живуть у верхів'ях Нілу, також високорослі. Крім того, їх вирізняє надзвичайно темний, майже чорний колір шкіри. **Суахілі** – «люди узбережжя» – населяють узбережжя Індійського океану.

МОВНІ СІМ'Ї ТА ГРУПИ

ІНДОЄВРОПЕЙСЬКА СІМ'Я

- 1 Романська група
- 2 Германська група
- 3 Індіоіранська група
- 4 Інші групи індоєвропейської сім'ї

СЕМИТО-ХАМІТСЬКА СІМ'Я

- 5 Семітська група
- 6 Берберська група
- 7 Кушитська група
- 8 Чадохамітська група

НІГЕРО-КОРДОФАНСЬКА СІМ'Я

- 9 Група нігер-конго

НАРОДИ НІЛО-САХАРСЬКОЇ СІМ'Ї

- 10 КОЙСАНСЬКА СІМ'Я

АЛТАЙСЬКА СІМ'Я

- 12 Тюркська група

АВСТРОНЕЗІЙСЬКА СІМ'Я

- 13 Індонезійська група

- Незаселені території

Завдання на закріплення матеріалу:

використовуючи атлас та карту запишіть в таблицю країни в яких проживає населення Африки.

Наприклад:

• Араби	• - Алжир
• Бербери	• -
• Сомалі	• -
• Пігмеї	• -
• Малагасійці	• -
• Суахілі	• -
• Народи банту	• -

Молода сім'я з Мадагаскару приймає гостя з Європи(мій синок)

Релігійний склад населення Африки

- Релігійний склад населення Африки доволі різноманітний. Тут поширилися дві світові релігії: у країнах Північної Африки — іслам,
- у решті — християнство. Однак у багатьох районах і досі існують численні місцеві вірування, які інколи домінують серед мешканців.

Структура населення Африки

Структура населення відображає співвідношення різних угруповань людства. Наприклад, співвідношення чоловіків і жінок (**статева структура**), дітей, дорослих і осіб похилого віку (**вікова структура**), службовців, робітників, науковців, безробітних (**структура зайнятості**).

У віковій структурі населення поділяється на **три вікові групи**:

0-14 р. - діти ; (44%-Африка)

15-59 р. – дорослі; (53% для Африки)

понад 60 р. – похилого віку (пенсіонери)- 3% в Африці.

Madagascar

Тривалість життя в країнах Африки

- Найбільш низькі показники тривалості життя - в більшості країн Африки. Це пояснюється вкрай низьким загальним рівнем життя на континенті, незадовільним медичним обслуговуванням, частими військовими і міжетнічними конфліктами.

країна	чоловіки	жінки
Ефіопія	52	57
Камерун	52	54
Сомалі	47	51
Чад	46	48
Малаві	44	43
Мозамбік	41	40
Ангола	37	39
Свазіленд	31	32

Трудові ресурси Африки(мій син)

- Термін «**трудові ресурси**» - це частка населення країни, яка має необхідний фізичний розвиток, розумові здібності і знання, що дають змогу брати участь у суспільно-корисній праці.
- Зазвичай у країнах «третього світу» через низький рівень грамотності і низьку кваліфікацію трудоактивного населення частина трудових ресурсів є **безробітною**. Цей рівень суттєво варіює по країнах. Найнижчі показники рівня безробіття у світі мають держави:
- (Ліберія - **85 %**, Зімбабве – **80%**, Буркіна-Фасо - **77 %**)

Освіта в країнах Африки

Цифрова еволюція освіти в Африці

Переповнені класи, брак учителів та близько 30 мільйонів дітей узагалі без освіти – це лише основні хронічні проблеми Чорного континенту. При цьому Африка стає дедалі більш технологічною, тому вчителі та видавці шукають нові способи залучити до навчання молодь. І в цьому їм допомагають електронні гаджети.

Старі морські контейнери перетворюються на цифрові бібліотеки

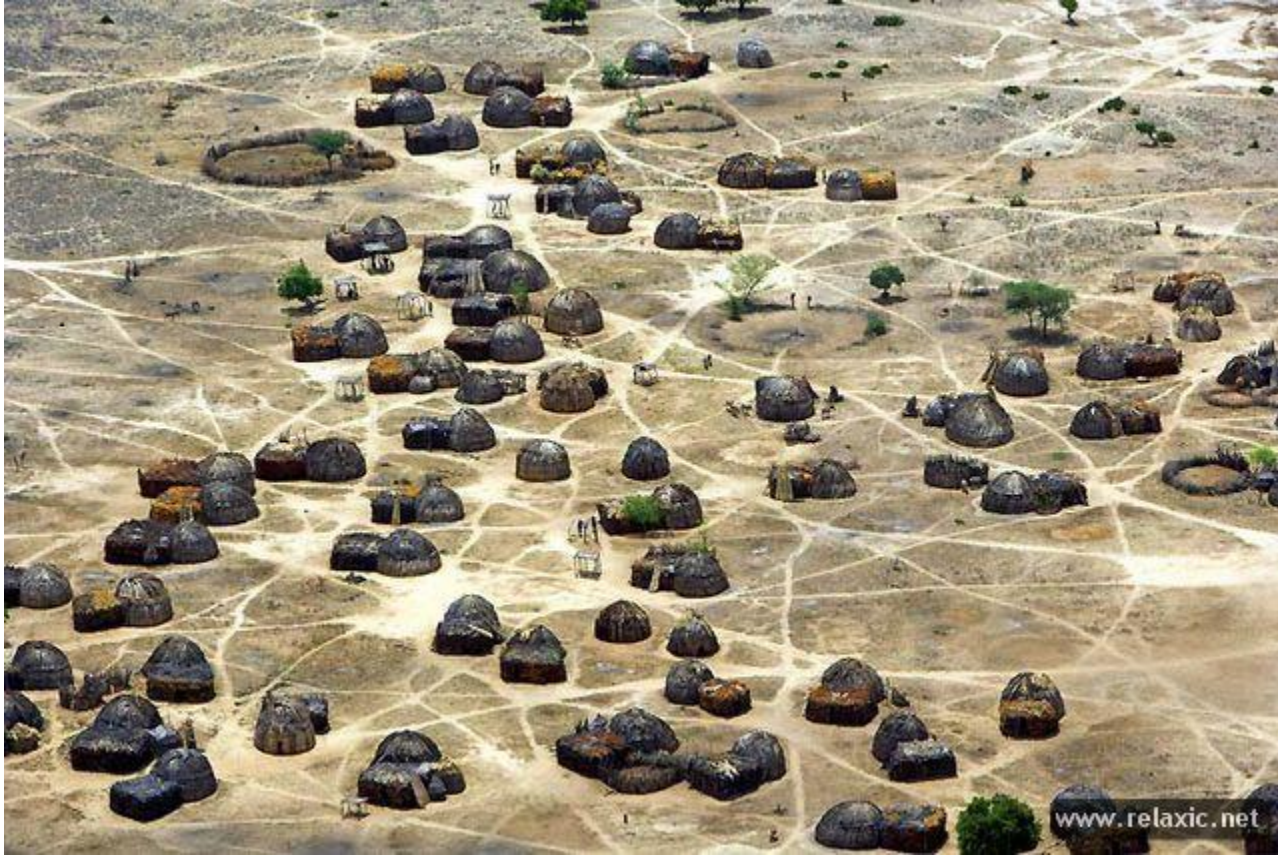

Медицина в Африці

- Колонізатори залишили далеко не кращий спадок: господарську і культурну відсталість народів, голод, хвороби, злидні. Проте в останні роки життя в країнах Африки покращується. Вводиться безкоштовна освіта, медичне обслуговування, будуються коледжі, університети.
- Ебола – один з найсмертельніших та найзаразніших вірусів у світі. Ліків від нього немає. Патоген спричиняє інфекційну лихоманку, яка супроводжується кровотечами. Більше половини інфікованих не виживають.
- Наймасштабніша в історії епідемія геморагічної гарячки Ебола вибухнула в березні 2014 року у Гвінеї і швидко перекинулася на сусідні Ліберію та Сирію. Через кілька днів стало відомо про випадки зараження в Нігерії.

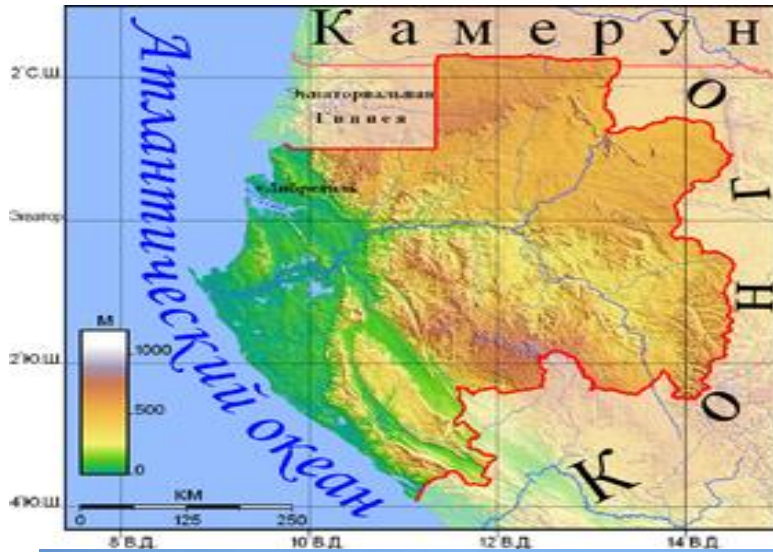
Сільські поселення в Африці

Сільське населення = 62%

Міське населення переважає в Джібуті = 87%; Габон = 84%; Лівія = 77%

Габон. Столиця -Лібревіль

- Площа : 350 км² .
- Населення : 753550 чол. (2010)
більше третини населення країни
-
- Щільність населення : 2153 чол /
км² .
- Майже половина всього
населення Габону живе в столиці.
- Все населення Габону
= 1 млн.300 тис. осіб.

Узбережжя Східної Африки омивається найтеплішим океаном на нашій планеті — Індійським. Перлинами цієї частини континенту є Кенія і Танзанія. Через ці країни проходить екватор.

Південно-Африканська Республіка (ПАР) — центр туризму в Південно-Африканському регіоні.

Урбанізація в країнах Африки

- Процес зростання міського населення, збільшення кількості міст та його укрупнення, виникнення мереж і систем міст, і навіть підвищення їх ролі у світі називається **урбанізацією**.

Густота населення в країнах Африки

Середня густота населення на Землі в 1975 році становила 29 чол.на 1 км.кв., у 1987 році - 38, у 1994 році -40 чол.

Густота населення в різних частинах світу неоднакова - від 3 чол. на 1 км. кв. в Австралії до 130 чол. на 1 км.кв. в Азії.

Найгустіше заселена Євразія - 105 чол.на 1 км.кв.

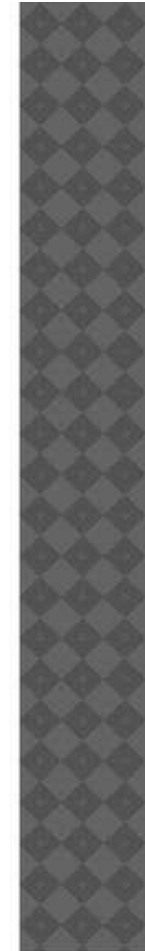
Латинська Америка та Африка - 43 чол.на 1 км.кв.

Величезна територія Єгипту практично не має природних опадів і являє собою пустелю. Але її перетинає Ніл — одна з наймогутніших рік світу. Саме Ніл дає життєву силу країні. Саме тут в долині й, особливо, в дельті Нілу зосереджене все життя **Єгипту**. Середня густота населення тут перевищує **1550 чоловік на 1 км кв.** і є однією з найвищих у світі. А от в таких країнах як **Чад** густота населення становить лише **7 осіб на км. кв.** а в **Намібії – 2 чол. на км. кв.**

Зайнятість населення Африки

Працездатність і зайнятість населення

- ▣ Працездатність людей можна сгрупувати за професійними ознаками – вчителі, лікарі, юристи, економісти, будівельники, залізничники, тощо.
- ▣ Зайнятість – це діяльність працездатного населення заради створення суспільного продукту. Зайнятість – це забезпечення населення робочими місцями і працею, визначається рівнем та особливостями соціально - економічного розвитку.

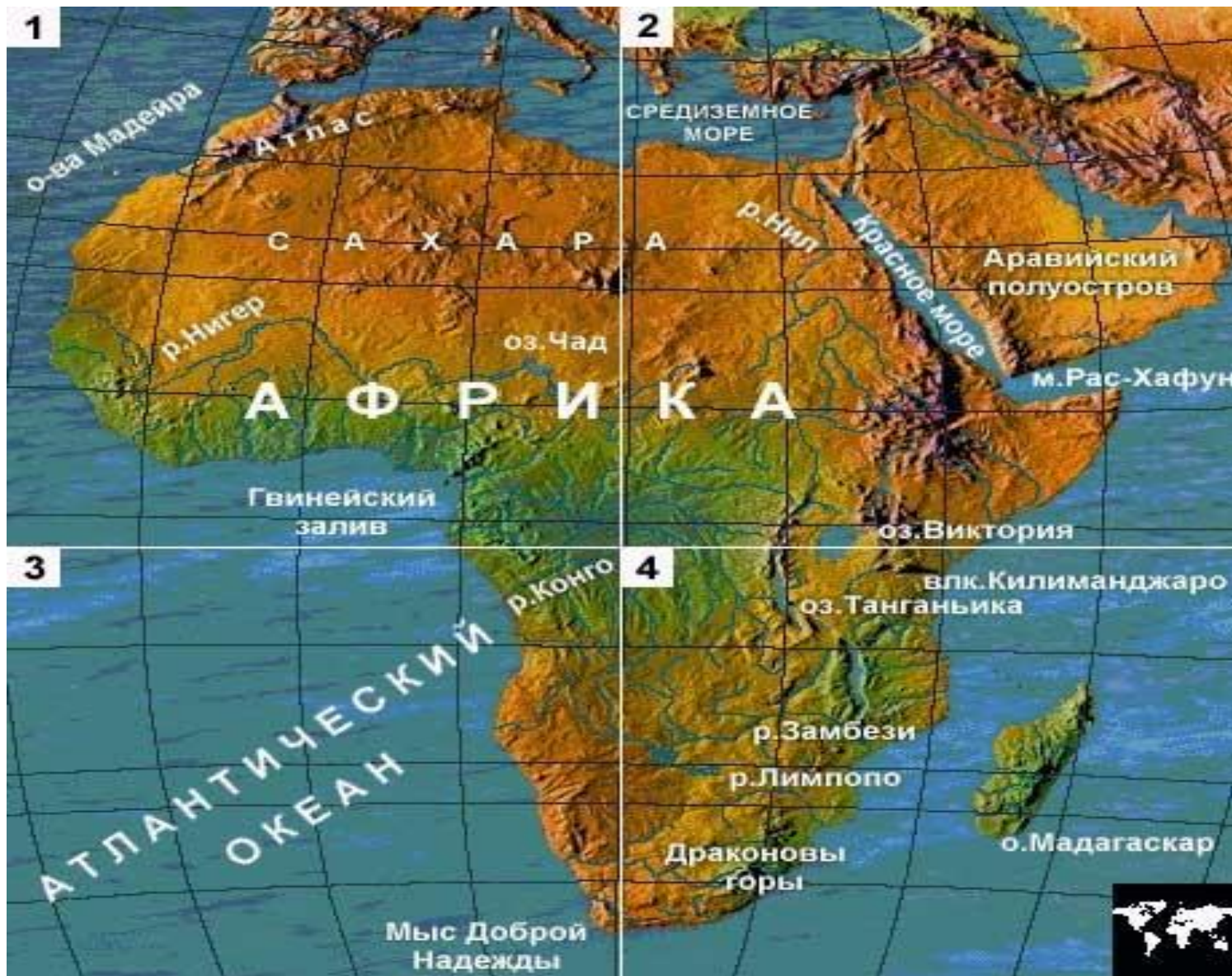

Ліквідація неписьменності у Африці

Природно-ресурсний потенціал та його використання

Природно-ресурсний потенціал країн Африки.

Африка - континент великих економічних можливостей, якому притаманні різноманіття природних умов, багатство запасів мінеральної сировини, наявність значних земельних, водних, рослинних та інших ресурсів. Для Африки характерне незначне розчленування рельєфу, що сприяє господарській діяльності - розвитку сільського господарства, промисловості, транспорту. Всесвітнє значення мають запаси бокситів, мідних, марганцевих, кобальтових, уранових руд, алмазів, рідкоземельних металів, золота тощо.

У Африці встановлені родовища майже всіх відомих видів мінеральної сировини. Серед інших континентів Африкана займає:

1-е місце за запасами марганцю, хромових руд, бокситів, золота, платини, кобальту, алмазів,

2-е — за запасами руд міді, азбесту, урану,

3-є — за запасами нафти, газу, руд ртуті, флюориту,

4-е — за запасами залізних руд.

Значні також запаси руд титану, ванадію, нікелю, бісмуту, літію, берилію, танталу, ніобію, олова, вольфраму, коштовних каменів та ін.

Алма́з (від араб. ^{ألماس} нездоланий, нім. Diamant) — безбарвний прозорий мінерал класу самородних неметалів. Алмаз належить до дорогоцінних каменів і є найтвердішою з відомих речовин . Алмази можуть бути як природними, так і синтетичними. Промислові алмази завдяки своїй надзвичайній твердості використовуються для шліфування, свердління і різання, буріння твердих гірських порід, обробки твердих металів та їхніх сплавів тощо.

Найбільші родовища алмазу розташовані в Південній Африці

Добування алмазів в Африці

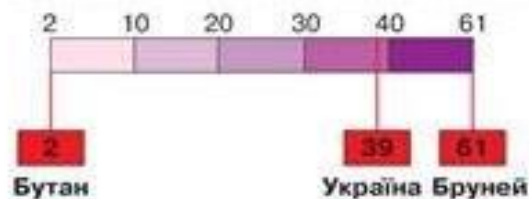
Добування золота в Африці.

ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В ІНДУСТРІАЛЬНИХ ГАЛУЗЯХ ГОСПОДАРСТВА

ПИТОМА ВАГА ЗАЙНЯТИХ У ПРОМИСЛОВОСТІ, ЕНЕРГЕТИЦІ, БУДІВНИЦТВІ Й ТРАНСПОРТІ,
% працюючого населення країни, 2008 р.

23.08.2013

Сільське господарство країн Африки

- **Рослинництво.** На світовому ринку найбільше значення мають такі африканські продукти, як **какао-боби**, **кава** та **арахіс**. В Африці вирощується понад 2/3 какао-бобів світу. Головний ареал – жарке, вологе і густозаселене узбережжя **Верхньої Гвінеї**, основні країни-виробники – **Кот д'Івуар**, **Нігерія** і **Гана**.
- **Тваринництво.** Африка займає **1-е місце** серед континентів за **площею пасовищ (880 млн. га)**, але якість їх низька. Як правило, це сезонні пасовища зони саван. *На континенті зосереджено 1/6 світового поголів'я великої рогатої худоби, овець і мулів, 1/3 поголів'я віслуків і кіз та 2/3 поголів'я верблюдів.*
- *І в Північній Африці, і на південь від Сахари основу харчування населення становлять продукти рослинництва. Їжа кочівників-скотарів складається з молочних продуктів.*

Підсумок

- Останніми роками в Африці посилюються внутрішні та зовнішні міграції населення, пов'язані з нерівномірністю соціально-економічного розвитку окремих країн. Регіон загалом добре забезпечений трудовими ресурсами й відчуває труднощі у працевлаштуванні частини економічно активного населення. Це пов'язано з низькою кваліфікацією або її повною відсутністю у значної частини населення.

- Істотними особливостями розміщення господарства багатьох країн є зосередження економічної діяльності в кількох центрах і значний розрив у рівнях заселення, освоєння та економічного розвитку окремих територій. Порівняно більш економічно розвиненими є території, прилеглі до столиць або портів, через які транспортують сировину і де частково її переробляють. Значні промислові та економічні центри виникли в районах видобутку мінеральної сировини (центри «мідного поясу» у Замбії; центри, пов'язані з нафто- і газопромислами Алжиру і Лівії).

Домашнє завдання

- Підготувати творчу роботу по темі:
«Запрошую відвідати країну Африки»
(по вибору, в презентації та скинути на
ел. пошту: **lebediev.14@ukr.net**).

В своїй роботі вжити географічні назви, об'єкти природоохоронного характеру, особливість менталітету народу тієї країни яку ви обрали.

Дякую за увагу!